

CD KLASSIEK

Berk in het veld
Michail Glinka

Michail Ivanovitsj Glinka (1804-1857) was de eerste die opera's met Russische thema's ging componeren. Zijn muziek was een inspiratiebron voor latere componisten als Tsjaikovski en Rimski-Korsakov. Glinka wordt daarom ook wel de 'vader van de Russische muziek' genoemd, ook al verbleef hij gedurende ettelijke jaren in West-Europa. Hij overleed bijvoorbeeld in Berlijn, maar staat toch bekend als de eerste echte grote Russische componist.

Overschouw je Glinka's oeuvre, dan valt meteen op dat de componist weliswaar beroemd werd met zijn vocale stuken, maar dat hij bovenal voor piano schreef. Hij componeerde echter, net als zijn grote tijdgenoten, niet voor het instrument dat we vandaag kennen als de piano. Pas vanaf 1825 ontwikkelde zich de moderne piano uit de pianoforte, het instrument dat Mozart en Beethoven bespeelden.

De Russische Tatiana Loguinova, die op deze cd werk van Glinka op pianoforte brengt, studeerde onder meer aan de prestigieuze Gnessin-muziek-academie in Moskou en op haar eerste album stond de muziek aan het Russische hof in de achttiende en negentiende eeuw cen-

traal. Die bracht ze op een kopie van een Anton-Walterpianoforte uit 1795, gemaakt door de West-Vlaamse pianobouwer Chris Maene en eveneens vereeuwigd op het Phaedra-label.

Beide cd's maken deel uit van een groots en uniek project: de integrale vastlegging van de Russische pianomuziek tot en met de negentiende eeuw. Loguinova speelt op een kopie van de Conrad Graf uit 1825, ook van de hand van Maene.

Veel van Glinka's werk is geïnspireerd op volksmuziek. Op de cd's staan vijf mazurka's. De mazurka is een gestileerde versmelting van drie Poolse volksdansen: de mazur, de kujawiak en de oberek. De mazur is een Slavische dans uit de Poolse provincie Mazurië. Karakteristiek zijn het gepunkteerde ritme, de melodisprongen en het wisselende accentueren van de zwakke matdelen. Chopin introduceerde die vorm in de klassieke muziek, met veel succes overigens.

De werken dateren allemaal uit de jaren 1830-1840. Absoluut hoogtepunt van deze cd is ongetwijfeld de tarantella op het Russische volkslied *In het veld stond een berk*. Is er een Russischer boom te bedenken dan de berk? (EDS)

Michael Glinka, *Treasures for the Pianoforte*, door Tatiana Loguinova, op pianoforte Conrad Graf, Wenen 1825 (kopie Chris Maene), Phaedra Records, In Flanders' Fields, 292026, 21,25 euro.

KAARTENBUNDEL

Mooiste dorpen
Robert Declerck

Bestaan er nog wel dorpen waar de tijd stilstaat? Is België intussen dan niet helemaal verkaveld? Robert Declerck neemt de lezer mee naar veertig bestemmingen waar je kunt wandelen in dorpen en gehuchten die nog het karakter van de 'tijd van toen' bewaarden. Declerck is freelance journalist gespecialiseerd in toerisme en wetenschap. Voor het Davidsfonds stelde hij al wandelboxen samen over de frontstreek en over verborgen plekken in Vlaanderen.

Het gaat niet om boekjes, maar om een bundel losse fiches. Bij elke wandeling horen twee fiches. Het eerste schetst een beeld van het dorp en het gehucht en reikt een streepje dorpsgeschiedenis aan. Op de ommezijde staat hoe je het dorp in kwestie bereikt met het openbaar vervoer en vindt je

tips over de horeca ter plaatse. Op de tweede fiche staat een gedetailleerde routebeschrijving en vindt u een plan met het wandeltraject en de ligging van enkele bijzondere plaatsen langs de route.

Welke dorpen vallen er met deze box te ontdekken? Van de veertig bevinden er zich veertien in de provincie Limburg. Heppenert (zeventig inwoners) is wellicht Vlaanderens kleinste parochie. Ook elders zijn er piepkleine buurtschappen te vinden. *Slow travel*, noemen ze dit, traag reizen en dat dichtbij huis. (EDS)

Robert Declerck, *De mooiste dorpen van toen. Veertig landelijke bestemmingen met een verhaal*, Davidsfonds, Leuven, 2013, 24,95 euro.

BOEK ACTUALITEIT

Panoramische zoektocht
Mark Eyskens

Voormalig premier Mark Eyskens werd onlangs tachtig, maar toonde met zijn 51ste boek, *Macht en gezag*, dat hij nog niet aan rusten toe is. Het is een helder geschreven, interessant en prikkelend werk, gekruid met de nodige typische herinneringen.

Het boek haalde de pers met Eyskens' pleidooi voor een kiesstelsel waarbij iedere kiezer vele stemmen mag uitbrengen, op

meerdere politici en/of programmapunten die hem aanstaan. Aldus beweegt men meer in de richting van het centrum en dus ook van het compromis. Een ander idee uit het boek is de fusie van Kamer en Senaat, met vertegenwoordigers van het federale en de gewestelijke niveaus.

Thema is macht en gezag, maar het is geen systematische verhandeling, veeleer lange causerieën of stellingen, zoals tegen het nationalisme of het opsplitsen van het land. Als je kijkt naar welke personen het meest ter sprake komen, dan zijn dat Jezus Christus, Winston Churchill, Jozef Stalin en Adolf Hitler. Eyskens wijdt drie hoofdstukken aan personages uit zijn jeugd: Churchill, Franklin Roosevelt en diens vrouw Eleanor. Als jongeling kon Eyskens Churchill ontmoeten in het salon van vader Gaston, maar diep onder de indruk was hij niet van de toen reeds bejaarde man.

Aan het einde komen enkele levensbeschouwelijk interessante hoofdstukken, waarin de oud-

politicus de godsvraag behandelt en zoekt hoe Gods almacht kan rijmen met het lijden. Dat is een klassieke theologische vraag en de antwoorden van de klassiek geschoolde prof zijn dan ook navenant. Het is evenwel ook een geloofsbelijdenis: „De kern van het geloof moet steeds opnieuw worden herontdekt door terug te keren naar de kern van Jezus' boodschap en door die kern te hertalen.” (EDS)

Mark Eyskens, *Macht en gezag*, Witsand Uitgevers, Antwerpen, 2013, 421 blz., 22,50 euro.

BOEK LEVENSKUNST

Godelijk evenwicht
Stormie Omartian

In de Angelsaksische wereld bestaat er een genre van christelijke boeken dat aldaar verbluffende oplagecijfers laat optekenen, maar bij ons amper bekend is. Wellicht komt dat doordat de au-

teurs meestal van evangelische gezindte zijn en hun werken een voor ons, Europeanen, vreemde mengeling opdissen van levenskunst en een strikt omgaan met de Bijbelse teksten.

Van *The Power of a Praying Wife* (de kracht van een biddende echtgenote) van de Amerikaanse Stormie Omartian uit 2002 werden vier miljoen exemplaren verkocht. In *Gezond leven, gezond geloven* vertelt Omartian hoe ze zelf lang worstelde met een broze gezondheid en een innerlijke onrust. Door zich in de Bijbel te verdiepen, ontdekte ze zeven belangrijke aspecten van een gezonde levensstijl: innerlijke vrede, zuiver voedsel, voldoende lichaamsbeweging, schoon water, frisse lucht en bidden en vasten. Nieuw is dat natuurlijk niet, maar het rijmen van gezond leven en geloof is iets wat er in het Eu-

ropese christendom weinig voorkomt. Tegelijk kunnen we toch wat leren van de sobere levens- en eetstijl van monniken.

Bij Omartian draait alles om God. „Als je om genade smeekt voor je zieke, te zware lichaam en vervolgens een chocoladedonut en frisdrank neemt, ben je niet goed bezig.” (EDS)

Stormie Omartian, *Gezond leven, gezond geloven. Een gezonde levensstijl, op basis van de Bijbel*, Gideon, Hoornaer, 2013, 228 blz., 14,95 euro.

BOEK FICTIE

Dochter van de generaal
Clara Usón

Hoe leugenachtig kan het leven zijn! Is dat het besef dat Ana Mladic, dochter van de pas in 2011 opgepakte Servische oorlogsmisdadiger Ratko Mladic (van 1992 tot 1995 opperbevelhebber van de Bosnisch-Servische troepen), in 1994 tot zelfmoord dreef? Ze schoot zich dood met haar vaders persoonlijke pistool en dat had een grote impact op diens leven. De Spaanse romanschrijfster Clara Usón weeft alleszins een geloofwaardig verhaal uit enerzijds feiten, anderzijds geruchten en vermoedens.

Zeker is dat Ana na een reis naar Moskou met enkele studiegeno-

ten erg veranderd was. De goedlachse, onbezorgde en succesvolle geneeskundestudente was plotseling in zichzelf gekeerd. Usón suggereert dat ze in Moskou geconfronteerd werd met ongecensureerde beelden en kranten over de Bosnisch-Servische oorlog. Gingen haar ogen toen eindelijk open? Kon ze de gruwelijke waarheid niet verdragen?

De vertelling van het persoonlijke drama van Ana Mladic wordt afgewisseld met een levendige schets van de historische gebeurtenissen. Beide verhaallijnen komen voort uit de visie van een tweede romanpersonage, genaamd Danilo Papo. Niet zo lang geleden liep hij nog achter de bevallige Ana aan, maar dat was vooraleer Joegoslavië, kundig bijeengehouden onder de communistische vuist van Josip Tito, opgesplitst werd in meerdere onafhankelijke landsdelen en ten prooi viel aan etnische haat en oorlogsgeweld.

Danilo Papo's vader was jood. Zelf weet hij niet wat hij is, maar des te meer wie. Danilo ontkomt niet aan de oorlog, maar behoudt wel zijn waardigheid. Hij heeft in die etnische geweldspiraal verdomd goed door wat goed en kwaad is. Als een neutrale, maar toch betrokken verteller geeft hij

de lezer inzicht in het drama van Ana, maar ook in de verwickelingen van de oorlog.

Ana Mladic is een echte 'post-moderne' roman, waarin meerder verhaallijnen naast en door elkaar lopen. Wanneer de verteller een fictieve persoon blijkt te zijn, weet je als lezer even niet wat waarheid en leugen zijn in dit boek. Dat stemt tot nadenken en maakt deze roman zo interessant.

Niemand komt onder de plicht uit om in de verwarring van de dagelijkse werkelijkheid klaar te proberen zien. Ieder moet het daarbij doen met zijn eigen achtergrond en talenten. Wat ben ik? Wie ben ik? Door welke waarden laat ik me leiden? (LW)

Clara Usón, *Ana Mladic*, Uitgeverij Signatuur, Utrecht, 2013, 415 blz., 22,95 euro.